

ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA POZIOM PODSTAWOWY

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie 100 punktów
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych)
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty
- za zadanie otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu) przedstawił zdający
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest w poleceniu
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają logice udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

ZADANIE		MODEL ODPOWIEDZI	Schemat punktowania	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za części zadania	Punkty za całe zadanie
1.	A.	Klinowe, możliwa także odpowiedź: ideograficzne	1	4
	B.	Sumerowie	1	
	C.	Mezopotamia (Międzyrzecze, Dwurzecze) lub bardziej ściśle odpowiedzi, np. Dolna Mezopotamia, Sumero-Akad	1	
	D.	IV tysiąclecie p.n.e.	1	
2.	A.	Demokracja (ustrój demokratyczny)	1	2
	B.	Przykładowe odpowiedzi: • Arystoteles przytacza krytyczne opinie dotyczące funkcjonowania sądów po reformie Peryklesa. • Arystoteles dostrzega podatność demokracji na korupcję. • Arystoteles zwraca uwagę, że sędziami zostają ludzie niewykształceni, bez odpowiednich kompetencji, czasami chcąc łatwo zapewnić sobie utrzymanie.	1	
3.	C.	1	1	2
	E.	6	1	
4.	A.	Joński	1	3
	B.	Głowica (kapitel)	1	
	C.	Baza	1	
5.		D, E Za każdą poprawną odpowiedź: 1 punkt.		2
6.	A.	Patrycjusze (arystokracja senatorska, nobilitas) Nie uznajemy odpowiedzi: przeciwko senatowi.	1	2
	B.	Lud (plebejusze, plebs, warstwa plebejska)	1	

ZADANIE		MODEL ODPOWIEDZI	Schemat punktowania	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za części zadania	Punkty za całe zadanie
7.	A.	Wizygoci	1	3
	B.	Frankowie	1	
	C.	Wandalowie	1	
8.	A.	Konstantyn (można również uznać – Cyryl) i Metody Punkt przyznaje się za podanie imion <u>obydwu</u> misjonarzy.	1	3
	B.	Państwo Wielkomorawskie (Wielkie Morawy)	1	
	C.	Chryścianizacja (ewangelizacja) poddanych Poprawna jest również odpowiedź wiążąca cel religijny z politycznym – z dążeniem Roścysława do uniezależnienia od królestwa wschodniofrankijskiego.	1	
9.	A.	prawda	1	3
	B.	prawda	1	
	C.	falsz	1	
10.	A.	prawda	1	4
	B.	falsz	1	
	C.	falsz	1	
	D.	falsz	1	
11.		a		1
12.	A.	XII wiek	1	4
	B.	a) Mieszko b) Lestek (Leszek) c) Konrad Do przyznania punktu nie są wymagane przydomki książąt.	3	
13.		Przykładowe odpowiedzi: • zapewnienie wyłączności (monopolu) produkcji w mieście • kontrola jakości wyrobów • karanie działalności obniżającej jakość produktów (jako działania na szkodę cechu) • szkolenie pracowników (czeladników, uczniów) • określanie warunków zatrudnienia (liczby pracowników i wysokości zarobków) • eliminacja konkurencji wewnątrz cechu • tworzenie przepisów cechowych i egzekwowanie ich przestrzegania • wydawanie świadectw (dokumentów) umożliwiających wykonywanie zawodu Za każdą poprawną odpowiedź 1 punkt.		3

ZADANIE		MODEL ODPOWIEDZI	Schemat punktowania	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za części zadania	Punkty za całe zadanie
14.		Przykładowe wnioski: • Kryzys ogarnął instytucje centralne Kościoła (papiestwo, kurię rzymską), lecz nie objął wszystkich instytucji kościelnych. • Instytucje centralne Kościoła rzymskiego (papiestwo, kuria rzymska) pogrążone były w kryzysie, ale w wielu instytucjach kościelnych zachował się duch chrześcijańskiej miłości bliźniego. Do zaliczenia wniosku wymagane jest uchwycenie <u>dwoistości wewnętrznej sytuacji Kościoła</u>.		1
15.	A.	XVI w. prawda	1	4
	B.	XIV w. prawda	1	
	C.	XVI w. prawda	1	
	D.	XVI w. prawda	1	
16.		c		1
17.	A.	Tak, zawiera. Przyznajemy 1 punkt za poprawną ocenę.	1	2
	B.	Uzasadnienie: Świadczą o tym informacje o różnicach w poziomie głów szczytów. Zdający może również zwrócić uwagę, że w tekście wymienione zostały stany, a więc świadczy to o istnieniu struktury stanowej. Uwaga: punkt przyznajemy tylko w przypadku poprawnej odpowiedzi w części A.	1	
18.	A.	prawda	1	4
	B.	fałsz	1	
	C.	prawda	1	
	D.	fałsz	1	
19.		d		1
20.	A.	Oceniał negatywnie. Uzasadnienie: W źródle 1. znajduje się stwierdzenie o zgubnym wpływie zrywania sejmów na sprawy państwa. Jeden punkt za ocenę, jeden za poprawne uzasadnienie. Uwaga: nie przyznajemy punktów za argumenty w przypadku sformułowania błędnej oceny.	2	6

ZADANIE		MODEL ODPOWIEDZI	Schemat punktowania	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za części zadania	Punkty za całe zadanie
	B.	Możliwe odpowiedzi: 1. Nie. Uzasadnienie: Odpowiedź powinna podkreślać, że Konarski był zwolennikiem reformy sejmu, a szlachta dążyła do utrzymania istniejącego stanu rzeczy. 2. Tak Uzasadnienie: Zarówno Konarski, jak i szlachta widzieli złe skutki zrywania sejmów, natomiast różnili się w sposobie rozwiązania problemu. Uwaga: przyznanie punktu za zajęcie stanowiska jest uzależnione od odpowiedniej argumentacji; za samo zajęcie stanowiska zdający nie otrzymuje punktu.	2	
	C.	Massalski pełnił funkcję marszałka (przewodniczył obradom sejmu).	1	
	D.	Nadzwyczajny (zwoływany poza normalnym trybem)	1	
21.		d		1
22.	A.	Proces urbanizacji	1	5
	B.	Zabór austriacki (Galicja)	1	
	C.	Rozwój nowoczesnego przemysłu (uprzemysłowienie, czyli industrializacja, rewolucja przemysłowa).	1	
	D.	Królestwo Polskie, Pomorze Gdańskie	2	
23.	A.	prawda	1	3
	B.	fałsz	1	
	C.	fałsz	1	
24.		Elementy widoczne na ilustracji to: • budynki przemysłowe (fabryki) • kominy fabryczne		1
25.	A.	car lub cesarz (Rosji) Aleksander II	1	2
	B.	Uwłaszczenie (uwłaszczenie chłopów, nadanie chłopom ziemi na własność) Nie zaliczamy odpowiedzi, jeżeli będzie zawierała tylko informację o zniesieniu pańszczyzny.	1	
26.	A.	prawda	1	4
	B.	prawda	1	
	C.	prawda	1	
	D.	fałsz	1	
27.		Przykładowe argumenty: • przejście do rządów autorytarnych • ograniczenie swobód demokratycznych • nowelizacja konstytucji i modelu ustrojowego państwa • zmiana sił politycznych rządzących Polską. Za jeden argument: 1 punkt.		2

ZADANIE		MODEL ODPOWIEDZI	Schemat punktowania	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za części zadania	Punkty za całe zadanie
28.	A.	falsz	1	3
	B.	prawda	1	
	C.	falsz	1	
29.	A.	c	1	2
	B.	Zasięg ofensywy radzieckiej dochodzącej do Wisły (wojska bolszewickie pod Warszawą) Punkt przyznajemy tylko w przypadku poprawnej odpowiedzi w części A.	1	
30.	A.	Konferencja monachijska	1	5
	B.	1) (Adolf) Hitler 2) (Neville) Chamberlain 3) (Édouard) Daladier 4) (Benito) Mussolini 5) (Józef) Stalin Za jedną poprawnie zidentyfikowaną osobę (wystarczy podanie samego nazwiska) 1 punkt.	4	
31.	A.	1932	1	2
	B.	Światowy kryzys gospodarczy (ewentualnie: wielki kryzys, kryzys z lat 1929-1933)	1	
32.	A.	Tekst mówi o mordzie popełnionym przez władze radzieckie na polskich oficerach w 1940 roku (wystarczy, jeżeli odpowiadający wymieni nazwę Katyń, będącą symbolem tej zbrodni).	1	2
	B.	Odpowiedź powinna podkreślać, że sojusz z ZSRR, mający kluczowe znaczenie dla Wielkiej Brytanii (kwestia utrzymania frontu niemiecko-sowieckiego), wart był rezygnacji z prawdy (milczenia w sprawie katyńskiej, stosowania cenzury w tej kwestii).	1	
33.	A.	nr 1 lub nr 2, także można uznać nr 4	1	4
	B.	nr 3	1	
	C.	nr 4	1	
	D.	(Bolesław) Bierut	1	
34.	A.	c	1	3

ZADANIE		MODEL ODPOWIEDZI	Schemat punktowania	
Numer zadania	Części zadania		Punkty za części zadania	Punkty za całe zadanie
	B.	Przykładowe argumenty: treść napisu (sformułowania charakterystyczne dla lat 50., np. „Walka o pokój”, „Front walki”) używana symbolika (budowa, wznoszone mury itp.) charakterystyczna dla epoki odwołanie do polityki społecznej lat 50. – walka z tzw. bumelanctwem (uchylaniem się od obowiązku pracy) sposób rysowania (stylistyka) właściwy dla sztuki socrealizmu. Za podanie jednego argumentu: 1 punkt. Przyznanie punktu w części B wiąże z udzieleniem prawidłowej odpowiedzi w części A.	2	
35.	A.	Jan XXIII	1	2
	B.	Pawła VI	1	
36.		a) Lech Wałęsa	1	2
		b) Szczecin	1	
37.	A.	1989	1	2
	B.	Autor niejednoznacznie ocenia następstwa <i>Okrągłego Stołu</i>. Z jednej strony uważa, że <i>Okrągły Stół</i> był sukcesem opozycji (wybory), ale z drugiej strony twierdzi, że opozycja nie wykorzystała słabości obozu komunistycznego, rozpadu obozu władzy. Punkt przyznajemy za odpowiedź uwzględniającą <u>dwoistą, ambiwalentną</u> ocenę. Punktu nie przyznajemy za stwierdzenia wartościujące (dobre, złe itp.)	1	